

*Rozmowa z Dariuszem Rajczykiem,
prezesem Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Menedżerów Opieki Zdrowotnej*

Dialog, koordynacja, finansowanie

– kierunki zmian w sektorze ochrony zdrowia

Paulina Prencel: Jakie najważniejsze wyzwania stoją przed ochroną zdrowia?

Dariusz Rajczyk: Wyzwania stojące przed ochroną zdrowia w Polsce są właściwie od wielu lat niezmiennie. Chodzi przecież o zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańcom naszego kraju. Zatem szybki dostęp do placówki ochrony zdrowia i odpowiednie leczenie – Polacy oczekują tylko tego i aż tego. Poprawa jakości i długości życia naszego społeczeństwa powinna być celem strategicznym dla rządzących. Inne wyzwania, z jakimi musi się zmierzyć sektor ochrony zdrowia, to jak najlepsze przygotowanie się zarówno na wypadek wybuchu kolejnej epidemii, jak i na akty terroryzmu czy działania o charakterze wojskowym.

Jakie więc usprawnienia należałoby wdrożyć, aby system lepiej funkcjonował?

Do lepszego funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej potrzeba przygotować odpowiednią strategię i zabezpieczyć środki finansowe na jej wdrożenie. Realizacja wypracowanej strategii powinna być długofalowa i apolityczna. Z kolei jej elementami powinny być: koordynacja poszczególnych elementów systemu ochrony zdrowia

(tj. podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, leczenia szpitalnego i opieki długoterminowej), dopływ kadr medycznych, większe środki finansowe przeznaczone na leczenie i profilaktykę zdrowotną oraz prowadzenie dialogu pomiędzy ministerstwem zdrowia a poszczególnymi organizacjami sektorowymi.

Które z tych obszarów są najpilniejsze do wprowadzenia?

Właściwie mogę powtórzyć to, o czym wspominałem wyżej. Koordynacja i współdziałanie wszystkich elementów systemu opieki zdrowotnej, zapewnienie lepszego finansowania (w tym odpowiednia wycena procedur medycznych, zniesienie limitów na usługi medyczne, coroczna indeksacja kontraktów ze względu na inflację i wzrost kosztów wykonywanych usług) oraz prowadzenie dialogu między Ministerstwem Zdrowia, Narodowym Funduszem Zdrowia a przedstawicielami świadczeniodawców. To zarówno najważniejsze, jak i najpilniejsze działania, które powinny być podejmowane.

Biorąc pod uwagę ostatnie lata, jakie plusy można wskazać, jeśli

chodzi o funkcjonowanie ochrony zdrowia w Polsce?

Bez wątpienia trzeba tu zwrócić uwagę na poprawę infrastruktury jednostek ochrony zdrowia czy wprowadzanie nowoczesnych technologii medycznych w diagnostyce, leczeniu, a także obsłudze technicznej pacjentów. Dodałbym do tego również zagwarantowanie stałego wzrostu wynagrodzeń pracowników ochrony zdrowia (oczywiście w różnym zakresie).

Dodatkowo należy podkreślić, że dzięki osobistemu zaangażowaniu pracowników placówek medycznych udało się „pokonać” epidemię. Oczywiście odbyło się to dużym kosztem. To cena, jaką zapłaciliśmy za pracę w anormalnej sytuacji i warunkach.

Jaką rolę w funkcjonowaniu jednostek ochrony zdrowia pełnią dziś nowoczesne technologie? Które z nich wywarły w ostatnich latach największy wpływ na poprawę funkcjonowania szpitali?

W dzisiejszych czasach nie można sobie wyobrazić funkcjonowania placówki ochrony zdrowia bez nowoczesnych technologii. Robotyka medyczna, systemy informatyczne dla zdrowia (HIS), systemy PACS, RIS, telemedycyna, tech-

nologie mobilne i aplikacje zdrowotne to tylko niektóre przykłady. Dzięki tym technologiom poprawia się jakość opieki zdrowotnej, zwiększa efektywność diagnostyki i leczenia. Ułatwiona jest także bezpośrednia komunikacja pomiędzy personelem medycznym, jak również pomiędzy personelem medycznym a pacjentami. Problemem dla placówek medycznych, wynikającym z coraz większego postępu nowoczesnych technologii, mogą być niedostateczne środki finansowe na ich zakup i utrzymanie.

Trudno mi odpowiedzieć na pytanie, które z nowoczesnych technologii wywarły największy wpływ na poprawę funkcjonowania szpitali. System ochrony zdrowia należy traktować jako całość, szpital – bądź jakakolwiek inna jednostka ochrony zdrowia – też jest całością.

Analogicznie uważam, że poszczególne nowoczesne technologie medyczne uzupełniają się, stając się składową szybkiego postępu technicznego dla dobra pacjentów oraz pracowników sektora ochrony zdrowia.

Dziś coraz częstszym problemem jest cyberbezpieczeństwo. Jakie działania należy podjąć, aby odpowiednio zabezpieczyć jednostki ochrony zdrowia w tym zakresie?

Cyberbezpieczeństwo w jednostkach opieki zdrowotnej to temat coraz bardziej istotny. Sektor ochrony zdrowia staje się celem coraz groźniejszych ataków cybernetycznych. Dzieje się tak dlatego, że placówki medyczne posiadają i przechowują olbrzymie ilości danych osobowych pacjentów, tj. historię chorób, inne informacje medyczne, numery ubezpieczeń zdrowotnych czy dane osobowe pacjentów sensu stricto. Należy zaznaczyć, że ochrona danych osobowych pacjentów jest obowiązkiem placówki medycznej. Aby ją zapewnić, należy posiadać odpowiednie zabezpieczenia sieciowe oraz przeprowadzać okresowe szkolenia, zarówno dla personelu medycznego, jak i administracyjno-technicznego. Zarządzanie ryzykiem oraz regularne oceny ryzyka powinny zawierać komponent bezpieczeństwa informacji. Zwróciłbym również uwagę na dwa ważne elementy, tj. respektowanie obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie, a także odpowiednie reagowanie na incydenty. Aby dobrze zabezpieczyć się przed atakami cyberprzestępców, niezbędne są również stały nadzór oraz inwestowanie w infrastrukturę cybernetyczną.

Chciałbym tu zwrócić uwagę, że jednostki ochrony zdrowia poczyniły duży postęp w tym zakresie. Pomogły w tym środki finansowe, jakie placówki otrzymały na ten cel

z Ministerstwa Zdrowia za pośrednictwem Narodowego Funduszu Zdrowia. Oczywiście nadal pozostaje sporo do zrobienia. Tym bardziej, że proces zabezpieczania się przed cyberatakami musi być stały, nie można o nim zapominać. Zarówno dla dobra naszych pacjentów, jak i dla bezpieczeństwa (także karnego) zarządzających, należy wprowadzać wiele kompleksowych, systemowych i proceduralnych działań, które nie dopuszczają do potencjalnego cyberataku lub zminimalizują jego skutki.

Jak postrzega pan rolę STOMOZ-u we współczesnym systemie ochrony zdrowia?

W tych trudnych czasach – zresztą nie tylko dla sektora ochrony zdrowia – rola takich organizacji jak STOMOZ staje się coraz ważniejsza. Konsolidacja organizacji sektorowych, propagowanie i wprowadzanie profesjonalnego zarządzania w jednostkach ochrony zdrowia, wymiana poglądów czy włączanie młodych ludzi, aby zapewnić ciągłość pokoleniową to ważne zadania do zrealizowania; między innymi dla naszego stowarzyszenia. Myślę, że kolejne lata – na pewno niełatwe – mimo wszystko będą dobre dla pacjentów, zarządzających i pracowników sektora ochrony zdrowia, a także dla naszej organizacji.

Dziękuję za rozmowę.

R E K L A M A